

ДЕРЖАРМ	Сумської області
Фонд №	Р-7644
Опис №	13
Архівний №	303

Управління СБУ
по Сумській області

Фільтраційний

ДЕЛО № 256

Бащенко

Мрія

Авдєєвна

*Насильство 16 августа 1945г
Сожжено 17 июля 1955г
На 7 лет*

ДЕРЖАРМ	Сумської області
Фонд №	Р-7644
Опис №	13
Архівний №	303

з частинами Червоної Армії, вбів при цьому понад 50 чоловік радянських військовослужбовців.

В лютому загін Станкевича захопив 7 білців Червоної Армії і розстріляв їх, тоді ж загін розстріляв і двох працівників Подкарпатської сілради.

(див. покази Станкевича л. с. 245—266, т. 20).

Допитаний на слідстві з приводу диверсійних і терористичних актів, вчинених на території Польщі щодо білців і командирів Червоної Армії, обвинувачений Окулицький в своїх визнаннях від 31 травня і 4 червня заявив таке:

«Ознайомившись з пред'явленими мені документами про підправну роботу «Армії Крайової» в тилу Червоної Армії, визнаю себе відповідальним за диверсійні і терористичні акти, вчинені учасниками «Армії Крайової».

(л. с. 171, т. 1).

«Як командуючий «Армією Крайовою», я визнаю себе цілком відповідальним за терористичні акти проти офіцерів і солдатів Червоної Армії, вчинені учасниками «Армії Крайової» як на території Радянського Союзу, тобто в західних областях України і Білорусії, так і на території Польщі...»

«Те ж саме можу сказати і про збір шпигунських відомостей проти Червоної Армії».

(л. с. 192, 193, т. 1).

Аналогічні визнання давав і іншувачений Янковський, Ясюкович і Бені.

«уряду» проводили в тилу Червоної Армії збір відомостей розвідувального характеру також учасники місцевих організацій «Армії Крайової».

Це підтверджується директивою польського емігрантського «уряду» на адресу Окулицького і командантів округів «АБ» від 11 листопада 1944 року за № 7201(1)777.

Нижче наводяться витяги з цієї директиви:

«...З ліквідацією варшавського центру розвідки припинила пересилати вичерпуючі фотографічні місячні розвідувальні рапорти.

Так як знання військових замірів і можливостей... Рад на Сході має основне значення для передбачення і планування дальшого розвитку подій у Польщі—Виповнені... ліквідувати прогалину, передаючи розвідувальні донесення згідно вказівки розвідвідділу штабу». Далі йдуть детальні вказівки про те, які дані збирати про військові частини, транспорт, утримання, аеродроми, озброєння, становище на фронті, дані про військову промисловість і таке інше.

(л. с. 31-а—34-а т. 32).

Допитаний з приводу цього документу обвинувачений Окулицький 13 червня на допиті визнав, що цю директиву він дійсно одержав від польського «уряду» в Лондоні і прийняв її до виконання.

Шпигунська діяльність в тилу Червоної Армії учасників «АБ» підтверджена на слідстві

борьбатам наявні в них радіопередатвальні станції.

Нижче наводяться деякі перерахунки і розшифровані радіограми:

1) Радиограма Жешувського округу «АБ» від 11 жовтня 1944 року на адресу Краковської округи «АБ»:

«...Від Пжебечі Дукельської Пейанни фронт прохолодять по бордону польсько-словацькому і угорському.

На кордоні словацькому прохолодять в районі Яселіньської має визначний територіальний успіх. Ради підготували в атакувальні в напрямі на південь від Жешува».

(л. с. 122—124, т. 19).

2) Радиограма з Кракова на адресу головною командування № 621/2.

«В західному напрямі в другій половині березня пройшло в середньому 20 ешелонів за дебу в військах ми і амуніцією (артилерія, американські танки, піхота, в тому числі одна третина жінок). В східному напрямі пройшло коло 13 ешелонів з вугіллям і одним ешелон з машинами, які везуть в Польщі.

В Кракові розкриті розпорядження про терміновий призов в армію 1895—1925 років народження.

В Кракові відбувся, за участю генерала Жимерського, вилучено коло 800 офіцерів, привезених з сходу. Більшість випускників—з нижчою освітою».

(л. с. 35-а—36-а, т. 32).

(Продовження буде).

Проте, якої думки керівники цих організацій про свої виробі, показав цікавий випадок, що трапився днями. Всіх їх запросили на нараду по питанню вогнепальної зброї, скликану за ініціативою обкому комсомолу. Перед нарадою в магазинах міста були куплені зразки іграшок, що виготовляються в області. І ось запрошені представники організацій, що виробляють іграшки.

А—★—А

Телеграми за кордону

Новий Італійський уряд (РИМ, 19 червня, ТАРС). Новий італійський уряд сформований в такому складі: прем'єр-міністр — Джузеппе Пеллі (соціаліст), заступник прем'єра — Манфредо Крістіані (ліберал), міністр закордонних справ — Альфредо Гасперіні, міністр юстиції — Пальміро Тольятті (комуніст), міністр реконструкції — Меуччіо Руїні (партія демократичної праці), в тому числі в уряді «демократичної праці», комуністів, лібералів і соціалістів по два представники і один від християнсько-демократичної партії.

ЛОНДОН, 20 червня (ТАРС).

Баселонський кореспондент газети Дейлі Експрес пише, що, як йому вдалося дізнатися, 1-го травня на аеродромі в Рейс-80 миль на південний захід від Барселони приземлився турецький літак, на якому знаходилися вихідці з Іспанії. Коли пасажирів нацисти, коли командир літака, коли саажир виходили з літака, команда вітала їх з великими церемоніями. Один з пасажирів ретельно закривав обличчя. На аеродромі закривав обличчя.

ЛОНДОН, 20 червня (ТАРС).

Баселонський кореспондент газети Дейлі Експрес пише, що, як йому вдалося дізнатися, 1-го травня на аеродромі в Рейс-80 миль на південний захід від Барселони приземлився турецький літак, на якому знаходилися вихідці з Іспанії. Коли пасажирів нацисти, коли командир літака, коли саажир виходили з літака, команда вітала їх з великими церемоніями. Один з пасажирів ретельно закривав обличчя. На аеродромі закривав обличчя.

зразки іграшок і, треба сказати, досить пристойних іграшок, виготовлених яких в масовому масштабі принесло багато радості дітям, представила лише об'єкти стилю і форми. Ну, а інші організації? Інші організації нічого не представляли. Солідні для дітей, що сидять в кабінетах цих організацій, не люблять дітей.

Н. Волинська.

Прибуття в Париж ескадрильї «Нормандія» —Неман»

ПАРИЖ, 20 червня (ТАРС). Паризьке радіо повідомляє, що французька ескадрилья «Нормандія» —Неман» яка успішно боролася в східному фронті, сьогодні прибула в Париж Перш ніж зникнути на аеродромі Бурже, льотчики ескадрильї зробили політ над містом і зробили кілька кіл над територією аркою. Вперше пажані мали можливість бачити замкнені радянські винишувачі — випущені під час війни, які зловили стільки блискучих перемог і були радянським урядом подаровані ескадрильї «Нормандія» —Неман».

Відомості гітлерівців в Іспанії

Ком був викликаний військовий губернатор Барселони, який по тим одзвонив по телефону в Мадрид. Пізніше прибув іспанський літак і високопоставлені нацисти вилетіли на ньому в невідомому напрямі.

Кореспондент ставить питання чи не був пасажир, який закривав своє обличчя, Гітлером.

Редатор О. НИКОНЕНКО

Сумська обласна друкарня. Формат 15000 а, 1033-1

Вдох. 256.

з представниками названих партій для створення політичного центру організації.

З призову організації під територію Польщі, на підпільному становищі. Соснковський запропонував з цією метою створити задалегідь запасні штаби округів «Армії Крайової», які і керуватимуть боротьбою проти Червоної Армії.

Обвинувачений Окулицький показав, що у липні 1944 року «Бур»-Комаровський повідомив йому, що у відповідності з вказівками Соснковського, він наказав створити і очолити військово-політичну організацію під назвою «НЕ», що означає «Незалежність».

(л. с. 145, 147 т. 1).

Слідством встановлено, що завдання підпільної організації «НЕ» входило:

1) утворювати кадри організації, зберігати зброю для нелегальної роботи і підготовки повстання проти СРСР;

2) створювати збройні бойові загони, в кількості не біль-

ше командант львівського обшара Янсон показав:

«...Повинен заявити, що у Варшаві я одержав також

(л. с. 212, т. 1).

На зачане в зв'язку з ним обвинуваченому Окулицькому запитання, чи був він поінформований про ці вказівки, обвинувачений Окулицький підтвердив, що ці вказівки йому дійсно відомі.

(л. с. 212, 213, т. 1).

Обвинувачений Янковський з приводу своєї участі в підпільній організації «НЕ» показав:

«Окулицький просив мене, щоб я, як голова підпільної ради міністрів, тимчасово, до створення керівного центру, взяв на себе політичне керівництво організацією...

...Вірше це питання обговорювалося після мого повернення з Кракова на засіданні підпільної ради міністрів в другій половині лютого 1945 року.

ми фактично зберегли її, законспірувавши, і намагалися приховати цей факт від Радянського Союзу.

Польський народ нацьковувався на росіян».

(л. с. 34, 40 і 85, т. 4).

Обвинувачений Беня показав: «Створювана Окулицьким нова законспірована військова організація мала своєю метою підризну роботу в тилу Діючої Червоної Армії...

Окулицький проводив консолідацію підпільних збройних сил з тим, щоб в потрібний момент, за вказівками Рачкевича і Арцішевського, організувати в Польщі збройний виступ проти Червоної Армії»...

(л. с. 88, 89, т. 3).

Аналогічні попереднім, дали покази обвинувачені Пайдак, Чарновський, Звяжинський.

(л. с. 107, 108, т. 5).

(л. с. 71—75, т. 9).

(л. с. 173, т. 7).

бойовими «Браздана» проти частин Червоної Армії за завданням керівництва «АБ», за що останнім нагороджений і підвищений в чині. Не під-

тизу в розгромі радянської облави. Одночасно повідомляю, що старший сержант «Завес» представлений до нагородження «Ешижем Валечних» і до підвищення в чині».

(л. с. 141, 142, 143, т. 30).

б) В жовтні—листопаді 1944 року загном «Рагнера» в селі Любари вбитий лейтенант Червоної Армії Кругляк Л. А., обстріляна автомашина, що проходила по шосе, при чому убито двох військовослужбовців Червоної Армії. В селі Дітрики, Лідського району, був повішений один радянський громадянин і в селі Ключовічі був розстріляний другий.

в) В жовтні місяці 1944 року загін «Рагнера» пограбував жителя села Маруліни—Свирида, а в вересні розстріляв жителів села Катлова—Урбановича і Костюшина.

г) Загін висадив в повітря і підпалив водокатку на станції Бастуни Білостоцької залізниці і вчинив цілий ряд інших злочинів. Це підтверджено учасниками загону Урбановичем, Неверовським, Шумським і рядом документів.

(л. с. 37, 39, 42, 43, 94, 95, 170, 171, т. 21).

2. Командир загону «АБ» «Сибіряк», він же Лубіковський, мав спеціальну школу диверсантів в маєтку «Дітрики», Желудовського району, в якій під його керівництвом навчало-

виконання конспіративне».

(л. с. 117, 119—120, т. 31).

4. На території Львівської, Станіславської, Дрогобицької і Тернопільської областей діяли

Один з підпільних загонів, колишній командуючий загону «АБ» в Станіславській окрузі Герман В. М. (качки «Глобус» і «Кудак»), дав детальні пояснення про підризну діяльність його загонів в тилу Червоної Армії, показав, що в його підкоренні знаходилося до 3 тисяч чоловік з відповідним озброєнням. Загони розпадалися на групи примірно по 65 чоловік з різними призначенням, в тому числі і ліквідаційно-терористичні, спеціально для вбивства представників радянського військового командування.

При арешті Германа у нього були виявлені та вилучені документи—плани здійснення диверсійних актів на радянські установи і накази про організаційну діяльність підпільних загонів.

(л. с. 187—198, т. 33).

5. На території Литовської РСР в тилу Червоної Армії діяла і провадила підризну роботу підпільна організація польського емігрантського «уряду» «делегатура жонду».

При ліквідації цієї організації в кінці 1944 р. і на початку 1945 року радянським військовим командуванням більше ніж на 30 конспіративних квартирах були вилучені справи, листування і картотека відділу безпеки «делегатури жонду», склади зі зброєю і боепри-

(Продовження на 4-й стор.)

III. Терористично-диверсійна і шпигунська діяльність підпільних збройних загонів «Армії Крайової» і «НЕ»

Як встановлено слідством, на території західних областей України і Білорусії, в Литві і Польщі, в тилу Діючої Червоної Армії, протягом 1944 року і на початку 1945 року підпільними збройними загонами «Армії Крайової» систематично здійснювалися терористичні акти щодо білців і офіцерів Чер-

воної Армії, диверсії на комунікаціях Червоної Армії і збройні нальоти на радянські військові та цивільні установи.

Поряд з цим, учасники «Армії Крайової» займалися і збройним розвідковим діянням проти Червоної Армії.

Диверсійні групи і загони «Армії Крайової» діяли не тільки в областях західної України і Білорусії, які польське підпілля вважало «захопленими» у Польщі Радянським Со-

юзом, але й в тилах Червоної Армії на території всієї Польщі.

За неповними даними, в результаті терористичної діяльності загонів «Армії Крайової» тільки за період з 28 липня по 31 грудня 1944 року було вбито 277 і поранено 94 білців та офіцерів Червоної Армії, в тому числі: убито і поранено офіцерів—77, сержантів—87, білців—207. З 1-го січня по 30 травня 1945 року—убито—317 чоловік і пора-

*) Продовження. Початок дивись «Більшовицька зброя» за 20 червня.

**) Друкується в скороченому вигляді.

1945 г. Август. 16-й день 6-й отд. эпохи 55 Кривежского
РО НКВД Запорожский допрос в качестве Репарационной
ФАМИЛИЯ Банченко имя Ирина отчество Иванова
дата рождения 1919 место рожд. Киевская обл. Каменский р-н
место жительства с. Речумень, Ратиславский уезд, Польша, СССР.
партийность член ООБРАЗОВ. 4 класс паспорт
род занятия Работник-счетовод. социальное положение с.с.с.р. бедня.
социальное положение: род занятий, и имущественное положение Нет
до революции Нет
после революции Нет
состав семьи Не было

каким репрессиям подвергался и за что сословие судимый
до революции Нет
после революции Нет
какие имеет награды Нет
категория воинского учета Нет
служил в Красной Армии Нет
участие в банде: в-р организации и востан. Нет

об обвещивании статьи 34-й п. 1-й
наказания в порядке ст. 89 УК УССР предпринимать
Вопрос: когда и кем какой административный
вынесен в с. Речумень?

ответ: в д. 15 октября 1942 г. на основании
показания с.с. Речумень
Гусак Иван, отнесен в с. Речумень

Вопрос: когда и в каком Гусакский район
был предан с. Речумень?

ответ: в предан в 1942 г. 26/8-42 г.
откуда и кем на основании с.с. -
Ненгаздор, в качестве работника
на фабрику "Бекетил" на указании
фабрике в с.с. Бабана два года
после с.с. Речумень в 1942 г.
29-й в работала в с.с. Речумень в Бане
или работала на с.с. Речумень
фабрику именуется с.с. Речумень
там в каком-то акон 90-91 с.с.с.
Банченко

Александровский. Касань. Кухня. 8/11-45г.

Каждый день краснелись концы

В 2. Ойеде 21 науамена в с. Речинице

1590 440 13/11.452.

Вопрос: Кто из них самый умный? Вспомо-

Число с сего Речитънену Работамъ

134466

Описание. Самец в зрелом возрасте

адносимости. Судя по этому, Яков.

-Нисо мари. Њамамо сира зина

оде на казачествѣ в семье Ревушеница.

Указание Кнута об им. Насеяно

Булган в Грнанино. —

Возвращение Ген на свое нашнее домашнее.

свои показаны?

англ. 16 охотне снов нахасаних год.

Аммиак - не есть не явлено.

Братасан с мамм снел Заммсан
Заммсан

Управленіе мѣе вѣдѣнъ уагобаи.

Бауцак

Валаси онц. Уманомо. 82 1/11

155 Крайнего Рокко и

24

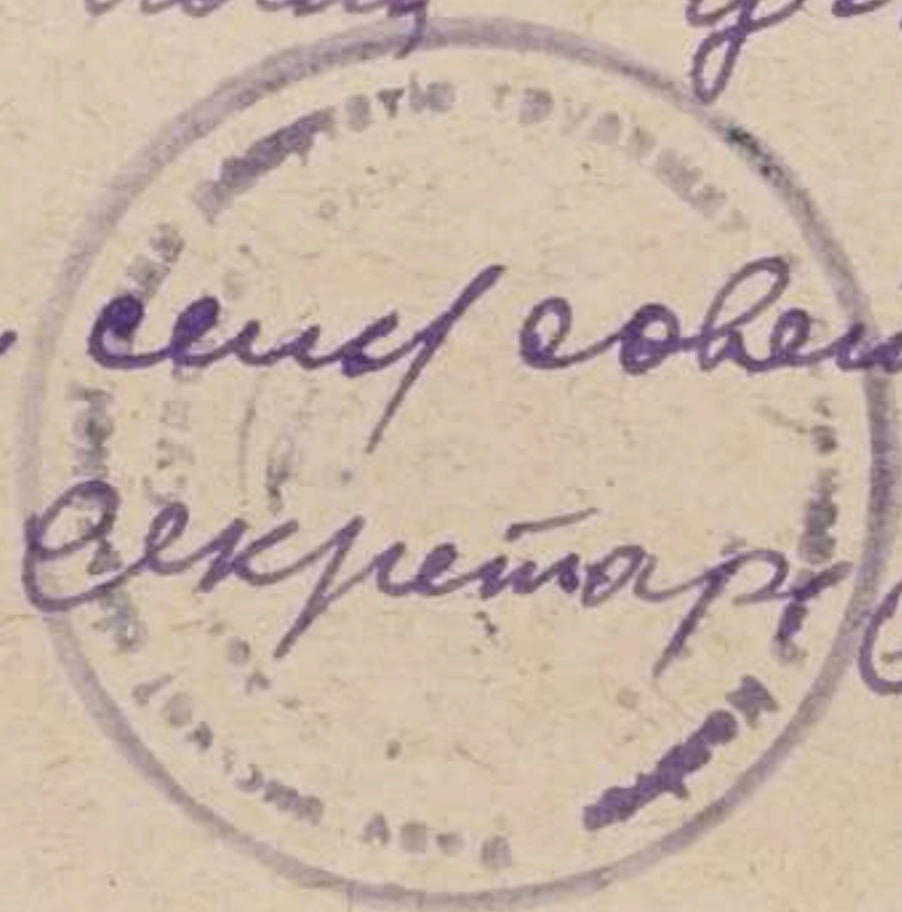
У. Р. С. Р.

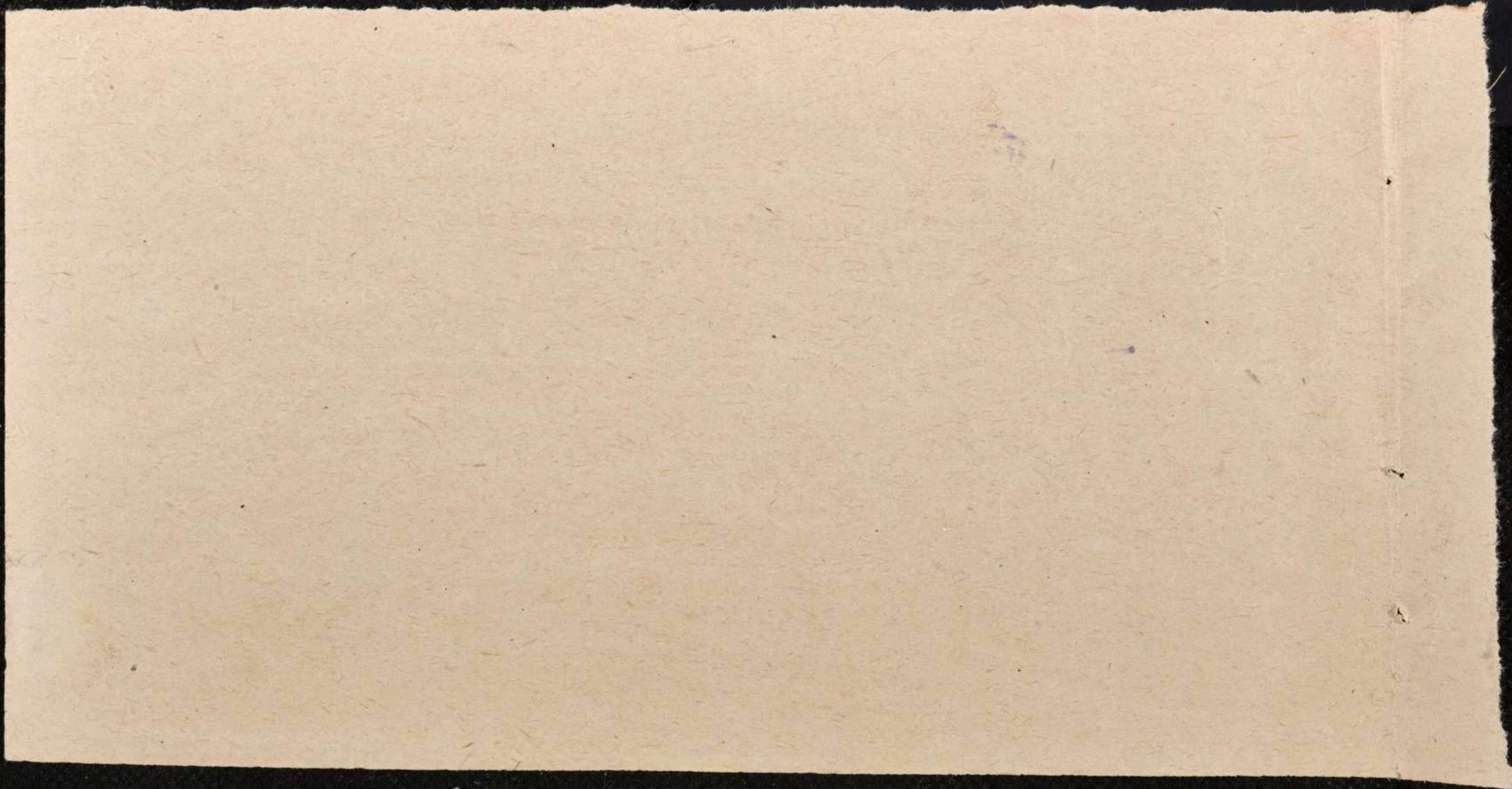
ОБЛАСТНОЙ КОМИТЕТ
РЕВОЛЮЦИОННОЙ
РАДИ ДЕПУТАТОВ
ТРУДЯЩИХСЯ
КРОКОВСКОГО РАЙОНУ
Киевской области

17 августа 5
№ 13
Ревутицкий

Справка - характеристика 23
выдана на Бащенко Ирино Ивановича
1919 г. род. уроженца Киевской обл.
Каменского р-на с. Родивановка
гитлеровца с. Ревутицы с 1937 г.
В период немецкой оккупации
с. Ревутицы, 15 октября 1942 г.
нашило боня угнан в Германию

Пред. сельсовета А. М. С.
Секретарь М. М. С.

С П Р А В К А

NO. 101111 TO, 101111 101111

Ташченко Ирина Ивановна

1919. Введеная о.с. Каменного р.м. в. Подиванова.

THE NATIONAL ARCHIVES COLLEGE PARK, MARYLAND

НА Ч. П. ОМЕЗЕНКОГО 20 НОЯБРЯ
НАЗНАЧЕН

Ann

НА Ч. ПОДПИСАНОГО ПО ДИТА
ОПРЕДЕЛЕНИЕ

PO BOX 11111
BIRMINGHAM AL 35202
RECEIVED
JAN 11 1961

... ..
... ..
... ..

11

1945. Рядом на минувство случилось и маме.
Одну и назвала маму.

Удостоверение.

1. Выход. Бащенко Врике Ивасовне

2. Под рождением 1919. и место рождения.

Черниговская обл. Карачевский р-он. с. Бадивановка

в том, что он по прибытии из г. Дрезден

с 15.5. по 15.6. 1945. содержится в отделе

проверочно-демонстрационного пункта №154 и следует

на поставленные место жительства:

Буминскую обл. Карачевский р-он

В. Рейтинцы.

Удостоверение по приезде на место жительства
должно быть сдано в местный орган НКВД для
получения вида на жительство

Присоединение к потрону. НКВД
СССР

49/

Архивно-пересмот.
№ 007
В фонд
тивно-ср

Пересмот.

Согласен:

Нач. 2

07 мая

№ 256

приказом КГБ при СМ СССР
дальнейшего хранения в архиве
производства, со снятием с учета
уходящего лица.

Л-4 [signature]

(Работе)

при СМ СССР

наз-к
55 п

[signature] Кезин

ЗАДАЧЕНИЕ

5

7. Визит

1945 года г-жа Протова Сумской обл.

Из материалов проверочно-интервального дела видно, что Ташенко
Ирина Ивановна при проверке

документов не получила

ОЧЕТАТЬ ПРОВЕРЕНИМ

ПРЕДСЕДТЕЛЬ КОМИССИИ:

ЧЛЕН КОМИССИИ:

Вини

БЕЗНАКОМ

БЕЛОЗЕРОВ

АВТУШКО

1800

1800

1800

1800

1800

1800

1800

1800

1800

1800

Решения районного суда

на регистрацию, не осуществлено в Красной Армии
прошедшая регистрация № 154. г.г. Омелян.

1. Гражданский, швей, общество: (по документам) Говоренко Ирина Ивановна
2. Год и место рождения: 1919г. Терешовская обл. (ныне Сулинская обл.)
Кравецкий р-н, село Радиваловка.
3. Профессия: крестьянка.
4. Гражданство и где находится партийные документы:
беспартийная,
5. В каком городе, селении или до убийства из СССР, место работы
и повинная должность: до убийства из СССР, жила в Сулинской обл.
Кравецком р-н, в селении Радиваловка, работала сторожателем в
х-зе им. "Красная Звезда"
6. Прибыла из СССР: по назначению местной санитарии, была
отправлена на работу в Германию 15 октября 1942г.
7. Сколько раз допрашивалась, арестовывалась, задерживалась
немцами за что: за переписку с ^{русскими} немцами, была арестована
в г. Нейгесдорф.
8. Содержалась ли в концлагерях противника, где именно, каковы были
условия, чем там занималась: в концлагерях противника, не содержалась.
9. Проходила ли службу в немецкой армии, полиции, военных госпиталях,
госпитале, строительных и иных батальонах, создаваемых
противником. Служила ли в немецких учреждениях, каких, в какой
должности: в военных госпиталях, госпитале, строительных и
иных батальонах, создаваемых противником, не служила.
10. Чем занималась, где, в качестве кого работала за рубежом:
С 26 октября 1942г. работала сторожателем на фабрике им.
"Горький" в Нейгесдорфе. В мае 1944г. была переведена на работу

фабрику "Вольверк" г. Дрезден, работавшая германскими.

28 апреля 1945 г. была эвакуирована на оккупацию в село Рейсдорф.
г. Горький.

11. Какие предъявила и сдала документов: сдала русский паспорт
З.О. № 581682, выдан на основании Крайович. Р.О.М. и немецкую раб.
книжку.
12. Где проживают близкие родственники, кто именно:
мать - Мария Андреевна Пянова, проживающая в Сумской обл.
Крайовичском р-не, село Рейсдильцы.
13. Куда следуют на постоянное место жительства в СССР
следует в Сумскую обл. Крайовичский р-н. в село Рейсдильцы.
Гравитоскопические данные много сведений подтверждаю.
Подпись: Гаврилко Ирина
Регистрационный лист заполнил: - Извольский
Регистрационный лист проверил:

Председатель регистрационной комиссии

Н.К.В.Д. СССР: *Виноградов*

Удостоверение о направлении на постоянное место
жительства погашено: Гаврилко

Прибывшие на С.П.Т. № 154. 15 мая 1945 г.

Убита с С.П.Т. № 154

20/V-45

ПОДПИСА

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 7 листов

(семь)

Засеяно 1892 г.

Должность

Подпись

[Signature]

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ ПОДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 7 листов

(семь)

11

1892 г.

Должность

Подпись

Мухомов

Мухомов

APT 1-C-3803-1